Q&A Continuïteitsplan voor JHF

- Wat vindt de wethouder/gemeente/SDF van de problemen waar JHF nu in zit?

JHF is een belangrijke aanbieder van zorg in Friesland. Bij financiële problemen kan een situatie ontstaan dat bepaalde vormen van zorg later of zelfs niet beschikbaar is. Ook in zo'n situatie nemen de Friese gemeenten hun verantwoordelijkheid. De wethouder/gemeenten/SDF bewaken de continuïteit van zorg en niet in eerste instantie het voortbestaan van de organisatie.

- Hoe helpt de gemeente JHF?

Primair is niet geweest het overeind houden van de aanbieder JHF. Maar omdat cruciale functies moeten worden georganiseerd en geborgd in het Friese jeugdzorglandschap, speelt de continuïteit van JFH wel een belangrijke rol. Immers de jeugdigen die zorg nodig hebben, moeten deze zorg ook krijgen en houden. En daar is JHF ook voor nodig. Vandaar dat we samen een plan hebben gemaakt, waarbij met hulp van JHF deze zorg voor deze jeugdigen geborgd blijft.
Voor dergelijke situaties is de Jeugdautoriteit ingesteld. Die helpt om duidelijke en niet vrijblijvende afspraken te maken over hoe JHF weer financieel gezond moet worden. Dit vraagt tot nu toe veel inspanning van de gemeente, maar geen extra financiële steun. Vanuit het Rijk zal steun komen, als tenminste het plan goedgekeurd wordt door de inspectie, om JHF te helpen.

- Hoe staat het nu met de zorg van de jongeren bij JHF?

We maken ons (nog steeds) grote zorgen over de zorg aan de jongeren die op locatie Boerestreek (voorheen Behandelcentrum Woodbrookers) in Kortehemmen wonen. Daarom is het goed dat JHF besloten heeft deze locatie te sluiten. We hebben geen reden om ons zorgen te maken over de andere vormen van zorg die JHF levert. JHF beschikt nog altijd over deskundige professionals die zich 100% inzetten voor jeugdigen die iets nodig hebben om een leven met positieve perspectieven te hebben.

- Hoe komt het met de jeugdhulp in Friesland, nu de grootste aanbieder er zorgelijk voor staat?

Dit is een goede en tegelijkertijd ingewikkelde vraag. We zien aanbieders die zorg leveren aan de kinderen die het het hardst nodig hebben, in de meest complexe situaties, het moeilijk hebben. En we zien aanbieders, die zich veelal richten op 1 specifieke en rendabele zorgvormen, grote winsten maken. We zoeken als gemeenten hoe we hier op kunnen sturen en zouden graag meer instrumenten van het rijk willen hebben.

- Krijgen de jongeren op de locatie Boerestreek nog wel de zorg die zij nodig hebben? Of moeten ze ergens anders heen?

- Overvalt dit de gemeente/SDF?

Nee, dit overvalt de gemeente/SDF niet. De financiële situatie was in de tijd dat de jeugdzorg nog bij de provincie zat al niet gezond. Om het patroon van herhaalde steunvragen te doorbreken heeft het vorige college al besloten een extern onderzoek naar de bedrijfsvoering van JHF te willen. Het huidige college, gesteund door de Friese gemeenten, heeft dit doorgezet en dat onderzoek heeft blootgelegd wat er structureel aan de hand is.

- Of zagen jullie dit aankomen? Zo ja, hoe? En wat hebben jullie gedaan om in te grijpen?

Bij de laatste vraag is het goed te bedenken dat JHF een autonome stichting is, met een eigen raad van toezicht en raad van bestuur. We hebben als gemeenten maar weinig mogelijkheden om in te grijpen. Feitelijk alleen wanneer er sprake zou zijn van malversaties of zoals nu, een ernstige bedreiging van de continuïteit van zorg.

- Is het nu te laat voor JHF?

JHF is door de Jeugdautoriteit ingeschaald in trede 4. Dat betekent dat het te laat is voor de organisatie zoals die jarenlang heeft bestaan. Daarom is het wijs en moedig dat JHF bereid is om een

nieuwe organisatie te worden. Zonder de gesloten Jeugdhulp zoals we die nu kennen en zonder andere verlieslatende activiteiten. Voor deze vernieuwde JHF is het niet te laat, anders was de organisatie ingeschaald op trede 5 of zelfs 6. Dat neemt niet weg dat er de komende jaren hard moet worden gewerkt om die nieuwe organisatie op te bouwen. Na het Continuïteitsplan begint het eigenlijk pas echt.

- Hoe zit het met de jongeren in de gesloten afdeling Woodbrookers? Dit drukt enorm op de begroting. Gaat dat deel dicht?

Ja, dat deel gaat dicht, uiterlijk per 1 juli 2024.

- Gaat de gemeente geld vrijmaken om JHF te helpen?

Nee, de gemeenten zijn er in geslaagd om de ondersteuning die tot nu toe en in de nabije toekomst geboden gaat worden geen extra middelen aan de gemeenten onttrekt.

- Woodbrookers heeft al een ander naam; Boerestreek. Alleen het wijzigen van de naam kan toch niet voldoende zijn? Wat gebeurt daar nu anders dan voorheen?

Omdat we als Friesland afspraken hebben om voldoende JZ+ plaatsen te leveren heeft JHF in eerste instantie gewerkt aan een concept om aan de Boerestreek die plaatsen te realiseren. Later is, na gesprekken met de gemeenten, besloten om een andere invulling te geven aan die JZ+ plaatsen

- in het Move-rapport stonden minstens 60 verbeterpunten, hoe denken ze deze aan te pakken?

JHF heeft zelf een plan van aanpak gemaakt. We gaan er van uit dat de punten die nog open staan terug zullen komen in het uitvoeringsplan dat de komende tijd gerealiseerd wordt.

- Wat gaat er met de locatie Kortehemmen gebeuren wanneer de gesloten jeugdzorg daar dicht gaat?

Dit vastgoed is eigendom van JHF. De gemeente heeft daar verder geen zeggenschap over of kennis van. Een eventuele verkoop zal uiteraard gebruikt worden om de financiële positie van JHF te verbeteren.

- Wat vindt de gemeente/wethouder ervan dat de directeur van JHF heeft aangegeven weg te gaan?

De wethouder heeft steeds aangegeven geen uitspraken te doen over personen die bij JHF werken, behalve dan dat zij de steun wil uitspreken aan al die mensen bij die dit moeilijke werk blijven doen

- Wie wordt die externe regievoerder? Hebben jullie al mensen op het oog?

De besluitvorming over het Continuïteitsplan is bepalend voor het profiel van de externe regievoerder. We moeten eerst duidelijkheid hebben wat diens rol precies is, want er zijn verschillende varianten.

- wanneer verwachten jullie dat JHF weer een (financieel) gezonde organisatie is?

Het Herstel- en Continuïteitsplan moet er toe leiden dat er in 2026 weer een positief resultaat is.

- Valt er nu ook zorg weg in Friesland?

Een deel van de JZ+ -jeugdigen krijgt nu zorg van Elker in Groningen. Dit sorteert voor op de ontwikkeling waarin de 3 noordelijke provincies toewerken naar 1 gemeenschappelijke voorziening voor deze kleine, maar wel heel specifieke doelgroep.

- Wat zijn de grootste stappen die JHF a.d.h.v. dit plan gaat maken? Waar ligt de grootste winst?

De grootste winst is om als belangrijke aanbieder van specialistische jeugdzorg te focussen op waar men goed in is en dat te versterken en af te stoten wat steeds moeilijker te organiseren is geworden. Verder moet de organisatie minder afhankelijk worden van dure inhuurkrachten en wordt de zogenaamde overhead (niet-zorgpersoneel) teruggebracht.

- Hoe wordt u als wethouder betrokken bij de aanstelling van 2 nieuwe bestuurders?

De aanstelling van de bestuurders is de taak van de Raad van Toezicht. Uiteraard hebben deze bestuurders zich te verhouden tot het vastgestelde Continuïteitsplan.

- Vindt u niet dat de Raad van Toezicht op moet stappen? Ze hebben toch al die jaren zitten te slapen?

Dat laatste kan ik niet beoordelen, pas in het najaar van 2023 is het voor het eerst gelukt om als gemeenten in gesprek te gaan met de Raad van Toezicht. Ik heb ervaren dat men betrokken is en volop meewerkt aan het Continuïteitsplan. Het opstappen van de Raad van Toezicht is op dit moment niet wenselijk omdat juist zij als interne opdrachtgever van de uitvoering van het Continuïteitsplan functioneren.

- Verwacht u dat er meer aanbieders gaan aankloppen bij de gemeenten?

Die signalen zijn er op dit moment niet in Friesland

- U heeft morgen een debat met de raad over de sterke kostenstijging van de jeugdzorg. Lopen die met deze problemen van JHF nu nog verder op?

Het sluiten van Woodbrookers moet juist de kosten van de JZ+ verminderen. Verder zien we dat de oorzaken van kostenstijgingen, zoals een langer behandelduur en hogere intensiteit niet alleen bij JHF plaatsvindt, maar ook en vooral bij de BV's die zorg aanbieden.

- Als JHF er blijkbaar niet in slaagt om goede zorg te leveren op Woodbrookers, waarom dan wel in die zogenaamde hybride vorm?

Op de locatie Kortehemmen wonen nog maar 3 kinderen. Er is nauwelijks nog wat te doen voor deze kinderen en juist dat schaadt de ontwikkeling. Daarom is het zaak zo snel mogelijk een alternatieve woonplek te vinden, waar veel en passende activiteiten zijn, de kinderen zich kunnen ontwikkelen en aan hun perspectief wordt gewerkt.

- *Wie betaalt de regievoerder*

JHF